

Sarajevo, 19.10.2020. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.10.2020. - 16.10.2020.

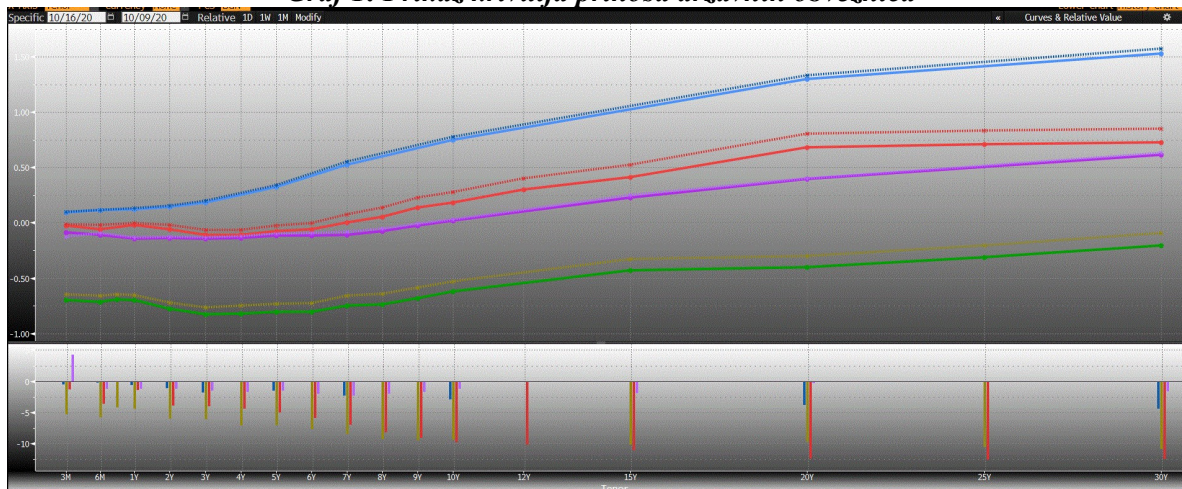
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	9.10.20	-	16.10.20	9.10.20	-	16.10.20	9.10.20	-	16.10.20	9.10.20	-	16.10.20
2 godine	-0,71	-	-0,75	0,15	-	0,14	-0,02	-	-0,06	-0,12	-	-0,13
5 godina	-0,73	-	-0,80	0,34	-	0,32	-0,03	-	-0,08	-0,09	-	-0,11
10 godina	-0,53	-	-0,62	0,77	-	0,75	0,28	-	0,18	0,04	-	0,02

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	9.10.20	-	16.10.20
3 mjeseca	-0,618	-	-0,677
6 mjeseci	-0,658	-	-0,716
1 godina	-0,634	-	-0,674

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.10.2020. godine (pune linije) i 09.10.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Tokom protekle sedmice prinosi na državne obveznice eurozone su zabilježili pad cijelom dužinom krive prinosa pod uticajem širenja pandemije i njenog uticaja na ionako krhak ekonomski oporavak.

EU bi u drugoj polovini tekućeg mjeseca trebalo da počne da emituje tzv. društvene obveznice (eng. Social bonds) kako bi finansirala 100 milijardi EUR vrijedan plan za podršku zaposlenosti. Takođe, najavljeno je da će emisija obveznica za finansiranje 750 milijardi EUR vrijednog fonda, koji je uveden zbog pandemije, započeti do kraja drugog kvartala 2021. godine te da će prosječno dospijeće ovih obveznica iznositi 15 godina.

Deutsche Bundesbank je u izvještaju o finansijskoj stabilnosti objavila da se njemački finansijski sektor treba spremati za „povećane napore“, kao rezultat rastuće zaduženosti, jer efekti prave ekonomske krize još uvijek nisu u potpunosti došli do finansijskog sistema. Bundesbank očekuje da bi nesolventnost mogla zabilježiti rast za više od 35% u prvom kvartalu sljedeće godine, uz napomenu da su ove prognoze veoma neizvjesne zbog ozbiljnosti šoka izazvanog pandemijom, koji je po prirodi bez presedana.

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da je fiskalna stabilnost u eurozoni pod rizikom zbog pojačanog talasa javnog duga, ali da bankarski sektor ima dovoljno kapitala za apsorbovanje gubitaka te nastavlja s kreditiranjem. Lagarde je istakla da ekonomija eurozone nastavlja da bude podražana veoma prilagodljivom monetarnom politikom zajedno s fiskalnim politikama dok se postepeno očekuje oporavak na globalnom nivou.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd EUR) – Nizozemska	AVG	-	3,8	6,1
2.	Stopa nezaposlenosti – Španija	SEP	-	7,6%	7,5%
3.	Inflacija (G/G) – Njemačka F	SEP	-0,2%	-0,2%	-0,2%
4.	ZEW indeks povjerenja – Njemačka	OKT	72,0	56,1	77,4
5.	ZEW indeks povjerenja – eurozona	OKT	-	52,3	73,9
6.	Inflacija (G/G) – Finska	SEP	-	0,2%	0,2%
7.	Inflacija (G/G) – Španija F	SEP	-0,4%	-0,4%	-0,4%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)- eurozona	AVG	-7,0%	-7,2%	-7,7%
9.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	SEP	4,8%	4,4%	4,6%
10.	Inflacija (G/G) F – Francuska	SEP	0,1%	0,0%	0,1%
11.	Inflacija (G/G) F – Italija	SEP	-0,9%	-1,0%	-0,9%
12.	Inflacija (G/G) F – eurozona	SEP	-0,3%	-0,3%	-0,3%

SAD

Pregovori o fiskalnoj podršci u SAD još uvijek nisu okončani te još uvijek nije izvjesno na koji će se način ovo pitanje riješiti. Predsjedavajuća Predstavničkog doma SAD Pelosi je odredila utorak kao krajnji rok za dalji napredak u pregovorima s Bijelom kućom o pitanju paketa fiskalne podrške i favorizuje plan u vrijednosti 2,2 biliona USD. S druge strane, Trump je ponovo ponudio plan podrške koji bi bio veći od 1,8 biliona USD.

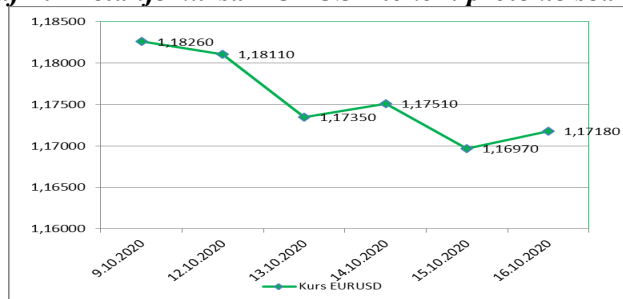
Podaci s tržišta rada objavljeni tokom protekle sedmice nisu bili ohrabrujući. Zahtjevi nezaposlenih za pomoć su neočekivano povećani u odnosu na prošlu sedmicu te su se našli na najvećem nivou od avgusta, dok su se zaposleni, takođe, značajno usmjerili ka dugoročnoj pomoći za nezaposlenost. Ovakvi podaci su protumačeni kao mogućnost da su građani iscrpljeni od korištenja državne pomoći te su se fokusirali na Hitni program kompenzacija za nezaposlene (Pandemic Emergency Unemployment Compensation) koji obezbjeđuje do 13 dodatnih sedmica pomoć za nezaposlenost. Broj osoba koje su korisnici ovog programa je u sedmici koja je završila 26. septembra povećan za 818.054 osobe na ukupnih 2,78 miliona. Pojedini zvaničnici Feda su istakli da je odluka da održava kamatnu stopu blizu nule godinama, za sada odgovarajuća, iako bi moglo biti potrebno više aktivnosti kako se oporavak bude odvijao.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	NFIB povjerenje malog biznisa	SEP	100,9	104,0	100,2
2.	Indeks cijena na malo (G/G)	SEP	1,4%	1,4%	1,3%
3.	MBA broj aplikacija za hipotekarne kredite	09. oktobar	-	-0,7%	4,6%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	10. oktobar	825.000	898.000	845.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	03. oktobar	10.550.000	10.018.000	11.183.000
6.	Maloprodaja (M/M)	SEP	0,8%	1,9%	0,6%
7.	Industrijska proizvodnja (M/M)	SEP	0,5%	-0,6%	0,4%
8.	Povjerenje potrošača Un. Mičigena P	OKT	80,5	81,2	80,4

USD je aprecio u odnosu na EUR te je kurs EURUSD zabilježio pad s nivoa od 1,18260 na nivo od 1,17180.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je i dalje bila u znaku pregovora o Brexitu i mogućnosti postizanja trgovinskog sporazuma. Premijer Johnson je izjavio da je sada vrijeme da se zemlja priprema za Brexit bez trgovinskog sporazuma, s obzirom na to da je EU odbila da ozbiljno pregovara te da, ukoliko Brisel ne promijeni kurs, sporazum neće biti postignut. Johnson je istakao da ekonomija treba biti spremna 1. januara 2021. godine za sporazum koji je sličan sporazumu koji postoji s Australijom, a koji je zasnovan na jednostavnim principima globalne slobodne trgovine. Nakon ovih izjava pojavile su špekulacije da su pojedini zvaničnici Velike Britanije spremni da povuku kontraverzni Zakon o unutrašnjoj trgovini kojim se krši Brexit legislativa s ciljem da se ožive pregovori s EU.

Iz OECD-a je saopšteno da Velika Britanija treba da učini više na aktivnostima podrške nezaposlenima da pronadu posao, kao i na prevazilaženju ogromnih gubitaka u javnim finansijama koje mogu da sačekaju, dok oporavak nakon pandemije ne bude značajno u toku. Isti izvor navodi da se šesta najveća ekonomija nalazi u „kritičnom momentu“ s obzirom na to da kriza prijeti da pogorša produktivnost i probleme nejednakosti dok Brexit, takođe, može da zada veliki udarac ekonomiji, navodi se u izvještaju.

Iz BoE je saopšteno da BoE još uvijek nije spremna da implementira negativne kamatne stope. Istaknuto je da je to operativno pitanje i kreatori politika se trenutno ne bave time da li ove stope treba uvesti ili ne.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	SEP	-	28.100	39.500
2.	Prosječne sedmične zarade, kvartalno	AVG	-0,6%	0,0%	-1,0%
3.	ILO stopa nezaposlenosti, kvartalno	AVG	4,3%	4,5%	4,1%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,90678 na nivo od 0,90747, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3036 na nivo od 1,2915.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je još jednom izrazio spremnost da se poduzmu dodatne monetarne akcije te izjavio da ova centralna banka nije ostala bez alatki za ublažavanje uticaja pandemije na ekonomiju. On je dodao da je ekonomija „dotakla dno“ u periodu između aprila i juna te da je sveukupna slika „znatno bolja“ nego prije nekoliko mjeseci, s prilično snažnim izvozom, proizvodnjom i kapitalnom potrošnjom. Ipak, potrošnja, a posebno ona u uslužnom sektoru, je prema Kurodi prilično slaba te će vjerovatno takva ostati određeno vrijeme, osim ako se ne proizvede efektivna vakcina za suzbijanje pandemije.

Prema navodima časopisa Nikkei, premijer Suga bi mogao naložiti Vladi da sastavi dodatne mjere ekonomskih stimulansa već u novembru, a ovakav korak predstavlja signal spremnosti Vlade da pruži veću podršku za ublažavanje značajnijih poremećaja ekonomije, koja je uzrokovana pandemijom. U fokusu ovih mjera bi mogla da bude podrška sektoru turizma i ugostiteljstva (restorana).

Reuters je objavio da je Vlada Japana spremna da iskoristi hitne rezerve za prevazilaženje pandemije kako bi ojačala prerađivački sektor i subvencionirala zaposlenost. Pozivajući se na isti neimenovani izvor navedeno je da će oko 90 milijardi JPY biti alocirano u dodatnu potrošnju kroz program subvencija vrijedan 220 milijardi JPY kako bi se proizvodnja vratila u Japan iz inostranstva. Ideja je da kroz ovaj

program Vlada subvencionira proizvođače da proizvodnju vrte u Japan te da se reducira rizik proizvodnje robe poput elektronskih dijelova ili medicinske opreme samo u određenom broju zemalja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	SEP	-	-15%	-23,2%
2.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SEP	9,0%	9,0%	8,6%
3.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SEP	7,4%	7,4%	7,1%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	AVG	-	-13,8%	-13,3%
5.	Iskorištenost kapaciteta	AVG	-	2,9%	9,6%
6.	Uslužni sektor (M/M)	AVG	1,5%	0,8%	0,1%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 124,93 na nivo od 123,48. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio pad s nivoa od 105,62 na nivo od 105,40.

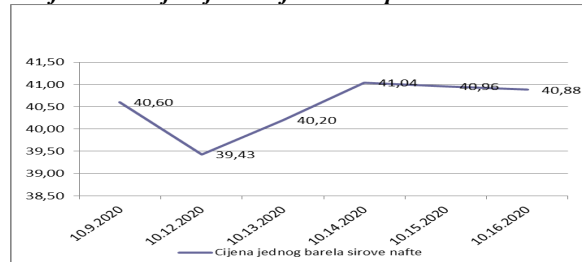
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,60 USD (34,33 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je smanjena ispod 40 USD po barelu pod uticajem vijesti o ponovnom pokretanju proizvodnje u Meksičkom zalivu nakon smirivanja uragana, dok je Libija pokrenula proizvodnju u svojim najvećim naftnim poljima. Output nafte je uduplan na skoro 600.000 barela dnevno tokom desetodnevnog perioda. Pojedini analitičari sada upozoravaju da je ovo otežavajuća okolnost za OPEC. Međutim, već narednog dana pod uticajem objavljenih pozitivnih ekonomskih podataka za Kinu, cijena nafte počinje da bilježi rast. OPEC je, nekoliko dana prije nego ministri treba da procijene uticaj ograničenja ponude na svjetsko tržište nafte, smanjio procijenjeni obim proizvodnje nafte koji će biti potrebno ponuditi na tržištu u narednim godinama. Smanjenje ponude rezultat je činjenice da su konkurenti iz SAD prevladali uticaj niskih cijena, dok nastavak pandemije i dalje utiče na globalnu tražnju. Koalicija predvođena Saudijskom Arabijom i Rusijom planira da početkom naredne godine poveća ponudu nafte i obnovi još neke zalihe, ali postoji rastuća zabrinutost oko toga da li bi tržište moglo apsorbovati dodatne količine ovog energenta. OPEC je u izvještaju za ovaj mjesec smanjio procjenu ponude za ovaj kvartal za 900.000 barela dnevno na 27,46 miliona barela na dnevnom nivou u odnosu na prošlomjesečni izvještaj. U septembru je redukcija ponude čak bila i veća.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,88 USD (34,89 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je povećana za 0,69%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

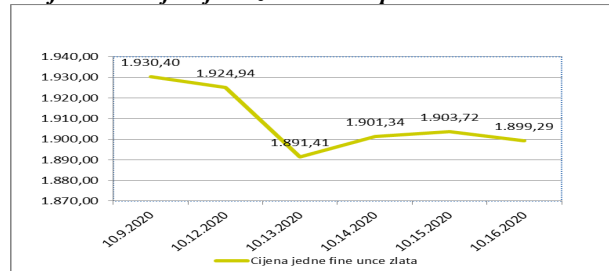
Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.930,40 USD (1.632,34 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je bilježila pad pod uticajem očekivanja investitora da će doći do aprecijacije dolara, ali i zbog neizvjesnosti oko fiskalne podrške u SAD. Slabljenje dolara u kombinaciji s neizvjesnostima oko fiskalne podrške u SAD je uticalo na to da se do sredine sedmice cijena zlata smanji na nivo ispod 1.900 USD po unci. Nakon ovog pada cijene, ista se konsolidovala na nivou od oko 1.900 USD po unci gdje se održala do kraja sedmice.

Cijena zlata će u narednom periodu u velikoj mjeri zavisiti od fiskalnih pregovora u SAD, kao i kretanja dolara. Predsjedavajuća Predstavničkog doma SAD Pelosi je odredila utorak kao krajnji rok za dalji napredak u pregovorima s Bijelom kućom o pitanju paketa fiskalne podrške, prije predsjedničkih izbora koji se održavaju 3. novembra, dok je predsjednik Trump ponovo ponudio plan koji bi bio veći od 1,8 biliona USD, koliko je njegov tim pokušavao da ponudi Pelosi. Pelosi favorizuje plan u vrijednosti 2,2 biliona USD. Pojedine tehničke analize pokazuju da je linija podrške za cijenu zlata 1.880 USD po unci, dok je linija otpora određena na 1.913 USD po unci. Očekuje se da će cijena ovog plemenitog metala u narednih sedam dana kretati unutar ovako određenog intervala. Ukoliko se desi da Pelosi i Mnuchin ne postignu dogovor te stvore još jedan „zid“ u pregovorima, analitičari očekuju još jedan oštar pad cijene zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.899,29 USD (1.620,83 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je smanjena za 1,61%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.